

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ ET S. LUCÆ,

Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS manè diſcutienda in Scholis Medicorum, die Jovis decimâ-octavâ menſis Novembris, anno Domini M. DCC. LXXXIV.

M. ANTONIO-FRANCISCO-PLACIDO-JOSEPHO DESMARESCAUX, Doctore Medico, Præſide.

An cauſa Vitæ, cauſa Mortis?

I.

COELESTIA proſpiciens homo Cœleſtibus addicitur. His in terris errabunda ſublimioris auræ particula argilloſæ cuidam portioni ad tempus fuit alligata, non affixa in æternum. Abſit tamen credere Corpus humanum, caducam peregrinantis Animæ navicellam, ſuis non eſſe numeris abſolutum. Eſt veluti Mundus in Mundo, magnitudine non dignitate diſſimilis. In exteriori pauliſper conquieſcas habitu. Aptiſſima quidem omnium membrorum diſpoſitio, egregia capitis collocatio. Quam ſuper femora truncus aſſidet eleganter! Quàm appoſitè brachia humeris adnata, brachiiſque appenſæ manus! Quàm bellè colorata

ε Authore Mº Cochu, 1732.

Cutis! Quàm venusta totius imago! At quid tamdiu corticem mireris? Intima properes curiosiùs perscrutari: solidorum & fluidorum adamussim ordinatam compagem explora. Hîc, haud secus atque basis subjecta ædibus, corpori sustinendo stabiliendoque firma stant ossa: ne sedibus excidant, validis inter se nectuntur vinculis; ne facilè frangantur, lentam fovent sorbentque medullam; ne motibus exsiccentur levigatæ Cartilagines, unctuosâ rigantur *Synoviâ*. Sed ne tanta simul amplectere; siste gradum. Incassùmne sua verberat latera Cor, perpetuum illud mobile, in medio corpore veluti appensum? ex uberrimo sinu Vitæ fons salit purpureus latex. Quantus rivulorum ex tam faustâ scaturigine emergentium numerus! Quanta varietas! Nunc opportunâ deosculatione se sibi invicem affigentes, ad eandem tendunt plagam; nunc se semetipsos fugitantes, varias prosequuntur vias. Hi partes quasdam vix salutantes, alias benigno ditant rore; illi vagabundum rapientes liquorem paterno eum refundunt gremio. Trahit quemque sua facultas: omnes indefessè agunt. O quàm purpureum hunc laticem inenarrabili insequimur voluptate! Huic se subducit visceri, amicè illud ingressurus; in hoc tenuis, in illo spissior, in alio flavescens, sub variis adrepit formis, tenuissimoque evanescit halitu. Attamen effectus tam stupendos proprio marte non exerit sanguis; non tanta solus sustinet: alterno gaudet imperio cum fibris motricibus; hæ variis intricatæ vel extensæ modis membranas efformant, fulciendis contegendisque fluidis accommodatas, fasciculos-ve (musculos vocant) componunt, figurâ, mole, & pro partium situ & earum functione discrepantes. Cavitates quidam dilatant, easdem stringunt nonnulli; trahunt hi, retinent illi: variis quoque legibus obligantur. Hîc pro nutu voluntatis ducuntur; illic voluntatem diffitentes Dominam famulari recusant, *Mechanismo* tantùm inservientes: quidam inter istos medium tenent; at omnes à nervis, fidelibus Animæ habenis, motum accipiunt & alacritatem. Afficiuntur nervi, Anima sentit; his vivificâ spirituosè tumentibus Lymphâ, stat jucundum Corporis cum Animâ commercium.

I I.

EX eodem luto pars omnis est fabrefacta, at diverso modificata artificio. Ex hac stupendâ varietate manat Ossium dura coagmentatio, compacta Carnium structura, flexilis & elasticus Vasorum orbis, strictus Renum textus, vasculosa Testium compages, spongiosum Pulmonis *parenchyma*, mollis & pulposa Cerebri substantia, musculosum Cordis robur, reticulosa Cutis directio. Æquè profectò mirabilis symmetrica hujus exigui Corporis distributio, ac totius Orbis amplissimus ordo. Ibi staticæ, hydraulicæque omnes machinæ longè latèque diffunduntur; at in Corpore humano reconduntur intimiùs; Trochleas enim, Vectes, Receptacula, Syphones, Anthlias, Liquores, Trabes, Antennas, Molas, atque Funes, & quidquid mechanicis tenetur Legibus, utiliter in eo asservat humana Natura: hæc partes istas non sinit indecorâ marcescere desidiâ. Suum cuique exequendum assignat opus. Solida amico cum fluidis associata vinculo fulciunt, continent, & servant, fluida nutriunt, & augent; accipit hæc pars, illa excipitur; hæc regit illam, hanc illa vicissim moderatur; omnes alternatim movent & moventur; at nullum insurgit dominium; mutuo munere obligari amant; momentaneâ vice causæ fiunt & effectus; nil sine consensu. Liquores solidorum impulsu adjuti canaliculis vel exilioribus pleno feruntur alveo. Solida à fluidis sustentata opportunam ab iis mutuantur flexilitatem, benignoque gaudent elatere. Hinc manat functionum

ſtabilitas, integritas ſecretionum, excretionumque libertas; hinc vitales motus, nutrienſque calor; hinc corporis æquilibrium; hinc tandem alacritas idividui, ſanitatiſque vigor. At Eheu! Quid hæc Corporis humani concinnitas tantis elata laudibus? Quid organa hæc inſtructiſſima? niſi fictile Vas ad interitum præceps.

III.

CADUCUM eſt quidquid ortum habet. Omne vivens interitui acquieſcit, quem ſi velis in aliquantulum retrahere, ſobrius eſto. Ignis cito citiùs exinguendi ſcintillas fove, non ſuſcita: at immortalitatem ne ſtolidus affectes. Non facient ut ſtet in perpetuùm Corpus Mædeides herbæ; non furto ereptus ſanguis ſanguini transfuſus; extraneas hic ſibi non arrogat opes. Ipſamet Medica Virtus, Mortem inoffenſo pede currentem ſiſtit tantum, non fugat; hæc autem tela contorquet Giganteos debellatura niſus. Mille Mortis cauſas circumferimus. Res *Non-naturales* dictæ variè corpus afficiunt. Sæpiùs cum illo blandè agunt, ſæpiùs illud malè torquent: corpus enim pede non pulſant æquo. Modò vitam tuentur, modò gravi eam petunt ictu. Hinc motus adaugentur citiùs, vel tardiùs imminuuntur; hinc genuinus alteratur calor; hinc impuræ fiunt ſecretiones. Plus juſto, vel debiliùs ſanguinem verberant vaſa; vel cruor languidiùs vehitur, vel vehementiùs turgeſcit. Fibræ nimis tenſæ, vel relaxatæ nimis, rorem inſanè repellunt, aut inutiliter admittunt. Sic noxam inferunt quæ nobis erant proficua. Stupeas ergo in prolixiorem Vitam non in citam Mortem.

IV.

NON à ſolis exterioribus imminet machinæ periculum. In ſinu noſtro, ut Vitæ ſic Mortis cauſas fovemus. Ex ipſis Vitæ fontibus corpus haurit ſui annihilationem. Vita in motu poſita eſt; motu principia Vitæ diſſolvuntur. Partium ex quibus Vita emergit indeſinens alteratio, fluidorum quotidiana mutatio, ſolidorum exſiccatio continua, ineluctabilem nobis accerſunt moriendi neceſſitatem. An à ſolidis omnis mali fomes? An à fluidis Vitæ corrumpantur penetralia? ne ambigatur: ab utriſque Vita pendet, ab utriſque Mors erit. Solida elaterio gaudentia, ſuccum ſenſim ſine ſenſu ſuos ſubeuntem poros, libenter admittunt, & ita explicari amant; hinc corporis accretio, quæ ſuis demum circumſcribitur terminis. Proh dolor! Eadem tunc ferunt vulnus quæ antea ferebant opem: Cor enim ictibus repetitis ſalutarem ad partes protrudit ſuccum; at motu perenni, feliciter partibus agglutinatum divellit. Calor ſanguini fluiditatem fibriſque flexilitatem impertit; idem verò diſſipat liquores, exſiccatque fibras. At, inquies, imminentem ruinam arcet nutritio, partes ab innumeris Machinæ punctis avolantes, novarum appoſitione, continuò reſarciens. Quid inde? Cordis, vaſorumque totus ille vigor fibris explicandis hactenus impenſus, accretione licet perfectâ, non idcirco imminuitur. Vis ipſa quâ ſuccus truditur in poros, fibras jam ſatis extenſas, nimiò plus extendit; ſuperſtes quoque calor benignam earum depauperat mollitiem, rigeſcunt itaque paulatim, paulatimque tonum amittunt ſolidorum orbes. Fluidorum moles languidius pellitur; hinc ſtaſis ſtagnatioque corruptionis parens: hinc extremitates algent obſtructæ: tenuia præpediuntur perſpirationis oſcula, retrogredienſque ſanguis ramulos collaterales permeat ſolos ob inexſuperabilem in extremis reſiſtentiam. Res ideo quæ in commercium venerunt pares, etiamſi per initia non luculenter ſe viciſſim demoliantur, diuturnitate tamen diſparili proportione evadunt, & ſic infelix editur decretio Mortis prænuntia.

V.

ÆTAS ætati ſuccedit ſed cunctis labitur temporibus. In doloribus homo paritur. Vagiens in lucem prodit. Acutiſſima inter Mortis ſpicula, vacillans creſcit corpus : hos ſi pertranſeat ſcopulos ſecurus, corroboratur magis, at nihilominùs vehementioribus offertur procellis; effrænatæ Juventutis dat colla jugo. Per fugiens iſtud temporis curriculum, Mors ludendo diris eum cruciat morbis. Hujus præcipiti impetu exagitatur nimis, ſæpiùs occumbit : cui ſi ſe ſubducat adhuc, gradum conſcendit virilem ; ibi, lapſas ætates non longo proſpiciens intuitu, in nova trahitur pericula, futura præſentit, at hæc, præ timore, velis obtendit etiam denſioribus. Inane luctamen ! Ecce enim ; curva venit tacito pede Senectus. Ut hieme folia arbores, ita nunc calvum verticem albi deſerunt capilli. Interſecant vultum rugæ. Pendula fit ſub mento cutis. Stillant nares ; inexplicata vox ore balbutitur edentato ; ſurdeſcunt aures, ceterique ſenſus hebetes facti, miſerè diſtrahuntur : faciles tunc oboriuntur lacrymæ, ineptique excutiuntur riſus. Tripes ideoque magis ac magis tremulum animal factus homo, tardo difficilique titubat paſſu, at vacillationem brevì lapſus inſequitur. Proſtrata exareſcunt membra. Anhelans pectus impedita fugit ſuſpiria. Inſenſilis intercluditur perſpiratio ; incertaque ſecernendorum cohors hæret in limite. Arteriæ oſſeam quaſi nactæ duritiem, nec liquores trudunt, nec liquoribus cedunt ; hi vero eglaciati ſtant immobiles. Poliposus evadit ſanguis. Emaciata flacceſcit caro. Aggravatæ concidunt palpebræ ; excavatique oculi lucem quamvis ægrè ferentes, luce tamen orbantur ægrè. Interrogatus tunc ſilet pulſus, fugit calor, perit motus, obrepenſque ſomnus irrevocabilis Corpus occupat anile.

Ergo, cauſa Vitæ, cauſa Mortis.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Joſephus COTTON.

M. Henricus-Jooannes BAGET, *Chirurgiæ latino idiomate Profeſſor deſignatus.*

M. Carolus-Jacob. SAILLANT.

M. Thesbaldus NIZON.

M. Jacobus-Franciſcus DE VILLIERS, *antiquus Regis Exercituum Medicus ordinarius in Germania.*

M. Edmundus-Franciſc.-Maria BOSQUILLON, *Eques, è Societate Medicâ Edimburgenſi, Profeſſor & Cenſor Regius.*

M. Stephanus GROSIN DUHAUME.

M. Joan.-Armandus ROUSSIN DE MONTABOURG.

M. Natalis-Nicolaus MALLET.

Proponebat Pariſiis BERNARDUS-NICOLAUS PLUUINET, Univerſitatis Medicinæ Monſpelienſis Doctor, nec-non Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Pariſienſis Baccalaureus. A. R. S. H. 1784.

AB OCTAVA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU, Univerſitatis & Facultatis Medicinæ Typographi. 1784.